

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності 6.07072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

за освітньою програмою «Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування»

на тему: «Управління бюджетними коштами через систему казначейства в сучасних умовах»

Виконавець:

студентка ЦЗВФН групи 41
Пахомова Наталія Василівна

Науковий керівник:

к.е.н., доцент Курганська Е.І.

Одеса 2020

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Актуальність теми дослідження вже проявляється в назві, особливо в сучасних умовах набирає обертів популярність структурних підрозділів органів ДКСУ як елементу організаційного забезпечення та в цілому системи казначейства.

За вищевказаний період система казначейства зазнала безліч суттєві трансформацій, розширення функціонального навантаження, переформатування, періодичне впровадження реформ, був тернистий шлях становлення, розвитку та вдосконалення.

Вищевказане надає змогу оцінювання ефективності функціонування бюджетної сфери, забезпечення отримання оперативних даних в площині прийняття спектру управлінських рішень стосовно досягнення найкращих результатів за умови оперативності в розуміння часового інтервалу.

Саме за допомогою механізмів казначейського обслуговування бюджетів під час випробувань економіки держави економічною кризою та різного роду надзвичайними ситуаціями, досягається чіткий перерозподіл видатків бюджетів в першу чергу на соціально значущі програми, невідкладні заходи, що допомагає у найкоротші терміни здійснювати оптимізацію та, при потребі, лімітування бюджетних витрат, забезпечується контроль за цільовим витрачанням бюджетних коштів, надаються позички на покриття тимчасових касових розривів[30, 87].

Казначейська система дозволяє максимально точно прогнозувати ресурси держави для прийняття управлінських та стратегічних рішень.

Чітка та скоординована діяльність органів казначейської служби спрямована на забезпечення своєчасного надходження та цільового використання державних ресурсів, чим досягається розв'язання важливих завдань бюджетної політики держави щодо розбудови економіки та здійснення відповідних реформ.

Саме в умовах сучасності та переходу на СДО в розрізі визначення питань щодо курсу країни політичної та економічної сфери в напрямках подальшого руху держави, аналіз діяльності та ефективності системи казначейства в аспекті забезпечення виконання бюджетів всіх рівнів має надати відповіді щодо можливостей здійснення соціально-економічних зрушень стосовно розбудови й відродження економіки країни.

Мета дослідження є пошук шляхів оптимізації ефективного управління бюджетними коштами через систему казначейства в сучасних умовах.

Завдання дослідження:

- дослідити етапи становлення та розвитку казначейства як інституту управління бюджетними коштами;
- визначити економічну сутність категорії «казначейська система»;
- дослідити процес переходу на систему дистанційного обслуговування бюджету в системі казначейства;

- здійснити аналіз управління бюджетними коштами через ЄКР ГУ ДКСУ в Одеській області;
- провести моніторинг залишків коштів на балансовому рахунку в ДКСУ в умовах переходу на СДО;
- здійснити аналіз заходів запобігання бюджетним правопорушенням в сучасних умовах (на прикладі Одеської області);
- визначити напрямки вдосконалення процесу управління бюджетними коштами через систему казначейства в сучасних умовах;
- розробити пропозиції щодо імплементації зарубіжного досвіду казначейського обслуговування за видатками.

Об'єкт дослідження: бюджетні кошти в системі казначейства в сучасних умовах та вітчизняна система їх казначейського обслуговування.

Предмет дослідження: управління бюджетними коштами через систему казначейства в сучасних умовах

Методи дослідження - використовувались загальнонаукові і спеціальні методи:

- аналітичний метод та метод порівняння дозволяє прослідкувати динаміку макроекономічних показників в сільськогосподарській сфері;
- методи класифікації та синтезу дозволяють здійснити різноплановий аналіз показників сфери АПК та агрегувати отримані результати;
- метод порівняння дозволяє здійснити аналіз отриманих результатів за часовими, якісними та відносними показниками;
- графічний метод застосований для найбільш повної та наглядної демонстрації результатів, отриманих при дослідженні.

Інформаційна база дослідження - бюджетний кодекс, податковий кодекс, нормативно правові документи, звітні дані Держкомстату України, Міністерства доходів і зборів, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів, матеріали науково-практичних конференцій, професійних періодичних видань, офіційні сайти ДКСУ, МФУ, КМУ, накази КМУ, постанови КМУ, навчальні посібники, монографії, наукові статті і т.і.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (88 найменувань) та 12 додатків. Обсяг роботи складає 109 сторінок, з них 80 сторінок основного тексту. У роботі вміщено 32 рисунки та 6 таблиць. Зміст роботи доповнений додатковим матеріалом, викладеним у 12 додатках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні основи розвитку системи казначейства» досліджено етапи становлення та розвитку казначейства як інституту управління бюджетними коштами; визначено економічну сутність категорії «казначейська система»; досліджено процес переходу на систему дистанційного обслуговування бюджету в системі казначейства.

У другому розділі «Аналіз управління бюджетними коштами через ЄКР в органах ДКСУ та ДКСУ в Одеській області» здійснено аналіз управління бюджетними коштами через ЄКР ГУ ДКСУ в Одеській області, моніторинг залишків коштів на балансовому рахунку в ДКСУ в умовах переходу на СДО, здійснено аналіз заходів запобігання бюджетним правопорушенням в сучасних умовах (на прикладі Одеської області).

У третьому розділі «Оптимізація процесу управління бюджетними коштами в сучасних умовах (на прикладі Одеської області)» виявлено напрямки вдосконалення процесу управління бюджетними коштами через систему казначейства в сучасних умовах та розроблено пропозиції щодо імплементації зарубіжного досвіду казначейського обслуговування за видатками.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі: за допомогою механізмів казначейського обслуговування бюджетів під час випробувань економіки держави економічною кризою та різного роду надзвичайними ситуаціями, досягається чіткий перерозподіл видатків бюджетів в першу чергу на соціально значущі програми, невідкладні заходи, що допомагає у найкоротші терміни здійснювати оптимізацію та, при потребі, лімітування бюджетних витрат, забезпечується контроль за цільовим витрачанням бюджетних коштів, надаються позички на покриття тимчасових касових розривів. За 21 рік Державна казначейська служба України пройшла нелегкі шляхи трансформації:

- збудовано трирівневу систему своїх органів;
- застосована класична модель казначейської системи;
- запроваджено СДО;
- всі бюджетні кошти консолідовані на Єдиному казначейському рахунку, якій відкрито в Національному банку України;
- Державна казначейська служба – залишається учасником системи електронних платежів;
- запроваджено систему відкриття асигнувань по Державному бюджету;
- здійснено розміщення ТВК з ЄКР місцевим бюджетам;
- створено єдину облікову систему органів казначейської служби – АС «Єдина Казна», її підсистеми «Єдиний реєстр розпорядників та одержувачів бюджетних коштів», «Єдина мережа установ та організацій».

За результатами проведеного дослідження рекомендуємо розроблені пропозиції для впровадження в дієвість управління бюджетними коштами в системі казначейства в сучасних умовах:

- розробити власні технологічні регламенти по кожному структурному підрозділу та надати їх з обґрунтуваннями до ДКСУ;

- утворити робочу групу з опрацювання нормативних документів, що приходять до ГУДКСУ в Одеській області, яка б готувала свої пропозиції по їх впровадженню;
- розробити та подати до ДКСУ пропозиції щодо оприлюднення інформації про виконання ДБ або з наданням віддаленого доступу до звітності органів ДКСУ правоохоронним та контролюючим органам з метою уникнення значної кількості дублюючої інформації;
- посилити контроль за витрачанням бюджетних коштів – провести роботу з розпорядниками бюджетних коштів щодо прискорення процесу надання розподілів відкритих асигнувань та надавати цим розпорядникам, що мають свою власну мережу, дані щодо фактично зареєстрованих неоплачених фінансових зобов'язань;
- на підставі досвіду роботи «Єдиного вікна» у ДКСУ застосувати їх наробки на рівні територіального органу ДКСУ;
- розміщувати у загальному доступі на сайті інформацію про витрачання бюджетних коштів;
- вирішити існуючі кадрові проблеми шляхом впровадження методів покращених умов праці АРМ-підвищення кваліфікації фахівців тощо;
- подальше вдосконалення процесу запровадження електронного казначейства;
- застосування та впровадження принципів використання інноваційних інформаційних технологій ;
- подальше впровадження інноваційних складових казначейського обслуговування ;
- застосування сучасних інформаційних технологій ;
- впровадження спрощеної системи казначейства та спрощення процедури перерахування коштів на казначейські рахунки.
- розробка пропозицій щодо оприлюднення інформації про виконання ДБ або з наданням віддаленого доступу до звітності органів ДКСУ правоохоронним та контролюючим органам з метою уникнення значної кількості дублюючої інформації;
- посилення контролю за витрачанням бюджетних коштів – провести роботу з розпорядниками бюджетних коштів щодо прискорення процесу надання розподілів відкритих асигнувань та надавати цим розпорядникам, що мають свою власну мережу, дані щодо фактично зареєстрованих неоплачених фінансових зобов'язань.